

Θέατρο: Κρίσεις και φαινόμενα

Είναι παραστάσεις εντελώς ανόμοιες, διερευνούν όμως αμφότερες το ίδιο σημασιολογικό πεδίο: πλάνη, ψευδαίσθηση, αυταπάτη, εξαπάτηση, χίμαιρα, φαίνεσθαι. Και επιπλέον αυτοπροσδιορίζονται ως κωμωδίες.

**ΚΘΒΕ, Κάρλο Γκολντόνι, «Υπηρέτης δύο Αφεντάδων»
(σκηνοθεσία Μιχάλης Σιώνας)**

Παράσταση που εκτυλίσσεται σαν πρόβα αλλά και σαν αγωνιστικό meeting, έντονη σωματικότητα, σκηνές που «πέφτουν» η μια μετά την άλλη σαν κομμένες φέτες και λεκτικές προσθήκες-σφήνες που γεφυρώνουν το κείμενο με την αυτοσχεδιαστική καταγωγή του από την commedia dell' arte. Μια αποφασιστική σκηνοθεσία από τον Μιχάλη Σιώνα, ο οποίος δεν αποδομεί το έργο του Γκολντόνι, μας δείχνει όμως με το δάχτυλο τους αρμούς και τους μηχανισμούς του, υπογραμμίζοντας τις συνθήκες της πλάνης και της σύγκρουσης που ελλοχεύουν τόσο στο θέατρο όσο και στα ανθρώπινα.

Η αμφισβητητική μελαγχολία για τις στάσεις των ηρώων, την ταξικότητα και την εξουσία αναδύεται κάτω από την κωμική επιφάνεια και μέσα από τις σκηνικές εικόνες, όπου φαρσικά και slapstick στοιχεία συναντούν το θέατρο δρόμου, το τσίρκο(;), τις σύγχρονες κουλτούρες θεάματος, τη μάσκα, τα ανδρείκελα, όλα σε μια λοξή μεταθεατρική συνύπαρξη. Ενδιαφέρουσα κινησιολογία (Έντγκεν Λάμε), ερμηνεία με προσωπικότητα από τον Θανάση Ραφτόπουλο και πολλή ενέργεια από ετοιμοπόλεμους ηθοποιούς με γυμναστικές επιδόσεις. Ας προσέξουμε την τελευταία σκηνή του έργου, μετά το happy end και το χειροκρότημα, όταν ο Τρουφαλντίνο επιστρέφει στη σκηνή για να ψάξει φαγητό: οι υπηρέτες αυτού του κόσμου πάντα θα πεινάνε...

**Θέατρο Τ, Ιβάν Βιριπάγεφ, «Ψευδαισθήσεις»
(σκηνοθεσία Γιάννης Παρασκευόπουλος)**

Η επίφαση μιας ευτυχισμένης ζωής γεμάτης αγάπη μοιάζει να καταρρέει για δυο υπερήλικα, φιλικά ζευγάρια που, στο κατώφλι του θανάτου, αναθυμούνται και ομολογούν κρυμμένες ερωτικές σχέσεις και παλιές επιθυμίες. Κάθε μαρτυρία ωστόσο αναιρείται από την επόμενη και η αλήθεια αντί να ξεκαθαρίζει, τόσο συσκοτίζεται. Μέχρι να ολοκληρωθεί η παράσταση, ήρωες και θεατές έχουμε φτάσει στην απόλυτη αβεβαιότητα. Κι αν νομίζουμε ότι το κείμενο του Βιριπάγεφ μιλά απλώς για την αγάπη και τις ανθρώπινες σχέσεις, μάλλον τρέφουμε «ψευδαισθήσεις»: ξεβουλευτικά και επιδέξια το άρρητο sub-text μεταφέρει βαθύτερες φιλοσοφικές και υπαρξιακές αμφιβολίες για το νόημα της ζωής. Τι ξέρουμε και τι νομίζουμε ότι ξέρουμε, ποιοι είμαστε και ποιοι νομίζουν οι άλλοι αλλά κι εμείς ότι είμαστε, διαλέξαμε σωστά ή λάθος, τι ζήσαμε και τι νομίζουμε ότι ζήσαμε, πού βρίσκεται η αλήθεια και εντέλει σημαίνουν κάτι όλα αυτά αφού στο τέλος πεθαίνουμε; Μαιτρ της αμφισημίας, ο Βιριπάγεφ την ενοφθαλμίζει και στην κατασκευαστική δομή του έργου του: κωμωδία ή μήπως δράμα, φωτεινό ή απαισιόδοξο, ιστορία απλή κι όμως πολύπλοκη, θέατρο και ωστόσο αφήγημα, αφού οι ηθοποιοί δεν υποδύονται, αλλά εξιστορούν τους τέσσερις ρόλους και τους διαλόγους τους, χωρίς να ταυτίζονται ο καθένας με συγκεκριμένο χαρακτήρα.

Πολύ καλά κάνει επομένως ο Γιάννης Παρασκευόπουλος που δεν πιέζει το έργο για μια συμβατικού τύπου θεατρικότητα, αλλά το σκηνοθετεί σαν δημόσια αφήγηση εν μέσω μιας ομήγυρης ευήκων θεατών. Προκύπτει έτσι ένα απέριττο σκηνικό format, που ξεδιπλώνει στον χώρο το θέατρο λόγου του Βιριπάγεφ ως συλλογικό, ακροαματικό γεγονός. Ένα γεγονός που όμως προσλαμβάνεται απολαυστικότερα, επειδή ακριβώς είναι και θεατό. Μαγδαληνή Μπεκρή, Μαρία Χριστοφίδου, Γιάννης Παρασκευόπουλος, Πάνος Δεληνικόπουλος είναι οι ευφραδείς αφηγητές-οδηγοί μας, σε αυτό το έργο-παραβολή ενός φίνου σαρκαστή, που μας λέει κατάμουτρα τι πραγματικά γνωρίζουμε για αυτό που είναι η ζωή και οι άνθρωποι: απολύτως τίποτα.

Κείμενο: Ζωή Βερβεροπούλου (Lavart)